

Рецензија рукописа монографије - *Наставник као сигурна база: Афективна везаност у учионици*, ауторке доц. др Милице Тошић Радев

На основу Одлуке Наставно научног већа Филозофског факултета Универзитета у Нишу о именовању рецензентске комисије, прилажем рецензију за монографију „*Наставник као сигурна база: Афективна везаност у учионици*“ ауторке доц. др Милице Тошић Радев.

Текст публикације има 185 стр., или око 66 000 речи. Уз увод и закључак, монографија има 37 поглавља, која се садржински могу поделити на неколико великих целина - приказ теорије и кључних концепата афективне везаности, анализу феномена везаности у школском контексту, затим приказ релевантних сазнања о значају везаности у школском детињству као и карактеристика наставника који подржавају сигурну везаност у учионици. На крају, ауторка приказује неколико релевантних приступа који у свету већ постоје, а који су засновани на кључним појмовима везаности и усмерени на развој социо-емоционалних вештина ученика, као и препоруке шта се (већ сада) може учинити у нашој средини.

Ауторка врло вешто води читаоца кроз кључне појмове теорије везаности - од сигурне базе, образаца везаности до унутрашњих радних модела, приказујући и неурофизиолошке основе везаности, односно савремене налазе из неуронаука који потврђују значај и улогу везаности у развоју и каснијем психосоцијалном функционисању. У наставку текста, фокус је померен на значај и улогу емоција и везаности у периоду школског детињства. У прилог тога, ауторка приказује и дискусије бројне налазе о корелатима и исходима сигурне везаности у социјалним симетричним и асиметричним односима, емоционалном функционисању, когнитивном постигнућу и генерално психосоцијалном благостању ученика у школском контексту. У наставку, ауторка нуди описе и објашњења понашања ученика различитих образаца везаности, на основу којих наставници могу препознати о којим особеностима везаности се ради и како да на њих да реагују. Карактеристике везаности у раном детињству, а затим квалитет везе коју ученици остваре у учионици, обликоваће, између осталог, њихову радозналост и истраживачко понашање у школском контексту, самопоштовање и самоефикасност ученика, њихове вештине емоционалне регулације, као и квалитет односа са вршњацима. Пошто концепт афективне везаности подразумева дијадну интеракцију, наставник, са свим својим особинама, знањима и вештинама, чини важну компоненту тог односа. У наредним поглављима монографије, ауторка дискутује својства наставника, укључујући емоције, емпатију, респонзивност, ментализацију, рефлексивност, затим веровања и очекивања наставника и сл. и њихову улогу у успостављању квалитетне интеракције се ученицима. Завршну целину у монографији чини приказ постојећих приступа за наставнике и ученике који у фокус стављају

емоционалне димензије односа тј образовног процеса, као препоруке и смернице примењиве у нашем контексту, од нивоа школе до самих наставника

Рукопис је заснован на богатом списку литературе од 673 референце. Прегледом референци може се уочити ширина обухвата и разноврсност коришћених извора.

Из наведеног се може закључити да је рукопис заснован на савременим и релевантним сазнањима из области социо-емоционалног развоја и теорије афективне везаности с једне стране и психологије образовања са друге, да се бави врло релевантном темом у области у којој недостају писани радови на нашем језику, а тиме и чини доступним савремена сазнања која су значајна за образовање како психолога тако и самих наставника. По мојој оцени, монографија испуњава све стандарде квалитета у погледу садржаја, структуре, обима и језика.

На основу укупне оцене рукописа - **Наставник као сигурна база: Афективна везаност у учионици**, ауторке доц. др Милице Тошић Радев, препоручујем Наставно-научном већу Филозофског факултета у Нишу да рукопис прихвати као монографију и омогући објављивање и штампу.

У Београду,

1.2.2022.

проф. др Ксенија Крстић

